

-Vi rör oss för en hållbar framtid -

Strategi för rörelse och idrott

Diarienummer KS 2023/482	Fastställt av Kommunfullmäktige	Datum för fastställande 2024-02-27
Dokumenttyp Strategi	Dokumentet gäller för Samtliga nämnder och helägda bolag	Giltighetstid Tills vidare
Revideringsansvarig Kommunfullmäktige	Revideringsintervall Vart 4:e år	Reviderad datum
Dokumentansvarig (funktion) Förvaltningschef KFT	Uppföljningsansvarig och tidplan (se punkt 5) Kultur-, fritids- och tekniknämnden samt respektive berörd nämnd	

1. Syfte

Syftet med denna strategi är att stärka förutsättningarna för att fler människor i kommunen ska kunna och vilja ägna sig åt rörelse, idrott och friluftsliv. Den övergripande ambitionen för strategin är således att bidra till mer rörelse och idrott till fler människor. Strategin ska genom att fastslå viljeinriktningar för centrala områden samt ange strategiska insatser, ge förutsättningar för samverkan, prioriteringar, arbetssätt och aktiviteter som ska leda till att dess ambitioner förverkligas.

2. Strategi

2.1. Strategins struktur

Strategin anger viljeinriktningar och strategiska insatser som i flera fall är på en relativt hög detaljeringsnivå. Detta bedöms nödvändigt, då dessa beslut omfattar flera och olika nämnder och bolag inom kommunkoncernen.

Strategin tar sin utgångspunkt i ett nuläge, baserat på aktuell kunskap som finns kring behov, hinder och möjligheter rörande idrott, motion, rörelse och friluftsliv, främst utifrån ett nationellt kunskapsläge, men också utifrån regionala och lokala uppgifter där sådana finns tillgängliga. Den tar också sikte på kommunens övergripande vision och mål, och på de tre hållbarhetsdimensionerna i Agenda 2030. Denna bakgrund och de förutsättningar som ligger till grund för strategins och programmets viljeinriktningar och strategiska insatser nedan, tydliggörs i Program för rörelse och idrott.

2.2. Forum för rörelse och idrott

2.2.1. Organiserad aktivitet

Till organiserade aktiviteter hör det som sker inom ramen för idrottsrörelsen, i kommunens idrottsföreningar, och som kan innebära såväl tävling som träning och motion i olika former och för olika åldrar. Hit räknas även verksamhet som kan bedrivas av andra organisationer och föreningar i form av exempelvis dans, friluftsliv och andra organiserade aktiviteter.

Falkenbergs kommun vill:

- Främja ett starkt föreningsliv med ett stort och varierat utbud av föreningsverksamhet inom rörelse, idrott, motion och friluftsliv.
- Att gymnasieskolan kan erbjuda lokala och nationella idrottsutbildningar.

2.2.2. Egenorganiserad aktivitet

Egenorganiserade aktiviteter, ofta kallat spontanidrott, kännetecknas av att platser för aktiviteten kan variera, att individen själv råder över tid och form för aktiviteten. Friluftsliv är en kategori som kan ingå i flera av de forum som beskrivs här. Främst sker det dock som en egenorganiserad aktivitet, och är då beroende av tillgängliga naturområden.

Regeringen har fastslagit tio nationella friluftsmål:

1. Tillgänglig natur för alla
2. Starkt engagemang och samverkan för friluftslivet
3. Allemansrätten ska vara grunden för friluftslivet
4. Tillgång till natur för friluftsliv
5. Attraktiv tätortsnära natur
6. Hållbar regional tillväxt och landsbygdsutveckling
7. Skyddade områden som resurs för friluftsliv
8. Ett rikt friluftsliv i skolan
9. Friluftsliv för god folkhälsa
10. God kunskap och friluftslivet

Dessa finns angivna för att stödja det övergripande målet att stödja människors möjligheter att vistas ute i naturen och utöva friluftsliv där allemansrätten är en grund för friluftslivet. Vidare bidrar förutsättningar för aktiva transporter samt en god planering för grön och blå infrastruktur, d v s tillgång till grönytor och vatten till ökade möjligheter till rörelse och aktivitet.

Falkenbergs kommun vill:

- Öka och utforma utbudet av samt tillgängligheten till platser för egenorganiserad aktivitet, med syftet att nå fler människor med mer aktiviteter.
- Verka i riktning mot att, utifrån kommunens ansvar och rådighet, nå de tio nationella friluftsmålen.

2.2.3. Semiorganiserad aktivitet

Denna rubrik beskriver aktiviteter där det kan finnas någon form av ramar, i form av exempelvis ledarskap, tid och plats, men som styrs av individens preferenser och förutsättningar. De hinder som kan finnas för rörelse och idrott i form av exempelvis tidsbrist, ekonomi, otrygghet, samt behov av flexibilitet, uppmuntran och sammanhang, kan mötas i nya verksamhetsformer. Semiorganiserad verksamhet har därmed en stor potential att nå nya och fler individer, och bidra med nya och alternativa idrotts- och rörelseaktiviteter.

Falkenbergs kommun vill:

- Öka utbudet av och tillgängligheten till semiorganiserad idrott och rörelse i syfte att nå fler människor med mer aktiviteter.
- Ta en aktiv del i att skapa semiorganiserad verksamhet. Till exempel genom att samverka med föreningslivet samt stärka inriktningen på rörelse, idrott och friluftsliv i den egna ungdoms- och fritidsverksamheten, verksamhet för äldre etc.

2.2.4. Den dagliga vistelsen

Denna kategori omfattar de verksamheter där en stor andel människor tillbringar en större eller mindre del av sin vardag. I följande tre verksamheter finns potential att bidra till rörelserikedom och ökad fysisk aktivitet i olika former.

Skolan – Inom ramen för skolans uppdrag finns ett flertal delar som pekar mot att utveckla barns och ungdomars förutsättningar för idrott, rörelse, motion och friluftsliv. Skolverket slår också fast att det finns ett starkt samband mellan fysisk aktivitet och skolprestationer. Sammanfattningsvis är skolan en arena som når alla barn och ungdomar i kommunen, med goda möjligheter att bidra till barn och ungdomars förutsättningar för idrott, rörelse, motion och friluftsliv. Med skolan avses här såväl förskola som grund- och gymnasieskola i tillämpliga delar.

Falkenbergs kommun vill:

- Att skolans elever utvecklar rörelserikedom och rörelseglädje
- Att personal inom skolan har kompetenser inom rörelserikedom.

Vård och social omsorg – Kommunens verksamheter inom äldreomsorg och social omsorg är forum där rörelse i olika former kan stimuleras och stärkas. Folkhälsomyndigheten menar att ett hälsofrämjande, befolkningsinriktat arbete ger goda förutsättningar för hälso- och sjukvården och socialtjänsten att påverka ojämlikheter i hälsa.

Falkenbergs kommun vill:

- Att brukare inom äldreomsorg och social omsorg kan ta del av rörelse, idrott och friluftsliv
- Att personal inom äldreomsorg och social omsorg har kompetenser inom rörelserikedom.

Arbetslivet – Arbetsplatsen har potential att främja rörelse på olika sätt – och kan genom detta ha betydelse för en stor andel människor.

Falkenbergs kommun vill:

- Stimulera rörelse i olika former hos kommunens anställda.

2.3. Strategiska områden

Nedan beskrivs de olika strategiska områden som identifierats som centrala för att åstadkomma en förflyttning mot de ambitioner som tidigare angetts, och i förlängningen leda till mer rörelse och idrott för fler människor. De strategiska områdena beskrivs mer ingående i Program för rörelse och idrott. Dessa mynnar ut i strategiska insatser, och avses

ligga till grund för konkretiserade insatser, prioriteringar och aktiviteter som formuleras i planer. I flera fall går dessa strategiska områden hand i hand, och i varandra. De knyter också i många fall an till de globala målen.

3.3.1 Kommunikation

Falkenbergs kommun ska:

- aktivt utveckla kommunikation kring förutsättningar för idrott, rörelse och friluftsliv i syfte att stimulera fler människor till mer aktiviteter.

3.3.2 Kunskap

Falkenbergs kommun ska:

- Ha goda kunskaper kring vad som hindrar och främjar deltagande i idrott, rörelse och friluftsliv bland invånare i Falkenbergs kommun.
- Stärka kunskap och kompetens kring begreppet rörelserikedom och dess tillämpningar inom relevanta verksamheter såsom skola, social omsorg, samhällsplanering och fritid.
- Verka för att sprida kunskap och medvetenhet om såväl de positiva effekterna av rörelse, idrott och friluftsliv, som de möjligheter som finns i kommunen.
- Sprida kunskap om allemansrätten i förhållande till rörligt friluftsliv.
- Delta i relevanta nätverk och söka samverka med högskola och andra organisationer i syfte att utveckla förutsättningarna för rörelse, idrott och friluftsliv.

3.3.3 Tillgänglighet och inkludering

Falkenbergs kommun ska:

- Bidra till ökade aktiviteter för människor som idag står utanför rörelse och idrott.
- Sträva efter ett helhetsperspektiv på tillgänglighet, alltså allt från social, kulturell och ekonomisk som fysisk, när verksamheter och anläggningar planeras.

3.3.4 Hållbara anläggningar

Falkenbergs kommun ska:

- Utmana traditionella föreställningar avseende hur och var idrotts- och motionsanläggningar utformas och anläggs, i syfte att stärka ekonomisk, ekologisk och social hållbarhet samt skapa mer aktivitet åt fler människor.
- Där så är möjligt ta hänsyn till behov av flexibilitet, flerfunktionalitet och ett brett nyttjande framför krav på specialanläggningar.
- Systematiskt planera för en relevant tillgång på anläggningar och miljöer för idrott, rörelse och friluftsliv. Planering tar bland annat sin utgångspunkt i översiktsplanernas intentioner, anläggningars nyttjande, rådande trender och behov, samt befolkning och platsers förutsättningar.
- Säkerställa att frågor kring idrott, rörelse och friluftsliv inkluderas och beaktas tidigt i processer för framtagande av översiktsplan, fördjupade översiktsplaner och detaljplaner. Rutiner för detta ska finnas, exempelvis i form av verktyg som ”Rörelsefaktor”.
- I detaljplaneprocesser samråda med privata exploatörer för att kunna kravställa, bevaka och stärka utbudet av miljöer för idrott, rörelse och friluftsliv.
- Då nationella eller internationella idrottsorganisationer ställer krav på utformning och utveckling av idrottsanläggningar samråda med idrottsrörelsen och dess intresseorganisationer. Detta för att fördela kostnader och ansvar på ett rimligt sätt.
- Ge goda förutsättningar för egen- och semiorganiserad aktivitet genom att sträva efter att tydliggöra och underlätta i riktlinjer och tillämpningar för upplåtelse av plats.
- Sträva efter att optimera nyttjande av och tillgänglighet till anläggningar och miljöer genom nya arbetssätt och samverkan inom kommunorganisationen samt i tillämpliga fall regional samverkan.
- Samverka med andra aktörer, inklusive idrottsrörelsens stödorganisationer, för att över tid kunna bygga, utveckla och förvalta anläggningar för rörelse, idrott, friluftsliv och dess föreningsliv på ett hållbart och ändamålsenligt sätt.

3.3.5 Samverkan

Falkenbergs kommun ska:

- Ha interna strukturer för samverkan där berörda verksamheter inom kommunen bidrar till att nå strategins ambitioner.
- Utforska hur stöd till och samverkan med sociala entreprenörer och nya typer av föreningar kan utformas i syfte att utveckla verksamhet som når fler människor/nya grupper.
- Ha goda kontakter och samverkan med externa aktörer såsom intresseorganisationer, region och högskola/universitet som bidrar till att nå strategins ambitioner.
- Aktivt söka externa medel för projekt och verksamhetsutveckling i fall där sådant kan bidra till att nå strategins ambitioner.

- Upprätta en mer strukturerad samverkan kring Fritidsbanken i syfte att nyttja dess möjligheter tydligare.

3. Definitioner och avgränsningar

3.1. Definitioner

I strategin används ett antal begrepp vilka tydliggörs i följande definitioner:

- *Idrott - Med idrott avses organiserad fysisk aktivitet där träning och möjlighet till tävling bidrar till välmående. Den fysiska prestationen har mer än försumbar betydelse. Idrottsrörelsen lägger särskild vikt på de fyra områdena: Fysisk aktivitet, Träning, Tävling och Välmående. Idrott består av träning och lek, tävling och uppvisning. Idrotten ger möjlighet till fysisk, psykisk, social och kulturell utveckling.*
- *Idrottsrörelsen – de självständiga föreningar och förbund som tillsammans utgör en fri och frivillig folkrörelse förenad i Riksidrottsförbundet.*
- *RF-SISU – RF-SISU Halland är Riksidrottsförbundets regionala stödorganisation. Dess verksamhet består dels i ett idrottsuppdrag där man företräder och samlar den lokala idrottsrörelsen, dels i ett folkbildningsuppdrag där man som studieförbund samverkar med de lokala idrottsföreningarna.*
- *SISU Idrottsutbildarna - är idrottsrörelsens studieförbund. Studieförbundet verkar lokalt genom RF-SISU Halland.*
- *LOK-stöd - Förkortningen LOK står för statligt lokalt aktivitetsstöd, och avser att stödja idrottslig föreningsverksamhet för barn och ungdomar mellan 7 och 25 år*
- *Motion - en planerad eller strukturerad fysisk aktivitet som syftar till att förbättra eller upprätthålla en eller flera komponenter av fysisk kondition, syreupptagningsförmåga eller kondition, muskelstyrka, muskeluthållighet, balans och koordination, rörlighet och kroppssammansättning.*
- *Friluftsliv - vistelse utomhus i natur- och kulturlandskapet för välbefinnande och naturupplevelser utan krav på tävling.*
- *De tio nationella målen för friluftsliv – av regeringen beslutade mål med övergripande syfte att stödja människors möjligheter att vistas ute i naturen och utöva friluftsliv där allemansrätten är en grund för friluftslivet.*
- *Rörelserikedom – rörelseförståelse. Rörelsekompetens, självförtroende och motivation som påverkar varje människas möjligheter att delta aktivt, bli hållbar och prestera i olika sammanhang utifrån individuella förutsättningar och intressen.*
- *Hållbar utveckling - Hållbar utveckling är utveckling som tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillgodose sina behov. Hållbar utveckling innefattar tre dimensioner av hållbarhet: ekologisk-, social- och ekonomisk hållbarhet.*

3.2. Omfattning och avgränsning

Strategin omfattar i tillämpliga delar samtliga nämnder och helägda bolag.

4. Koppling till lagstiftning och andra styrdokument

Kommunens vision är ”Vi växer för en hållbar framtid”. Denna omfattar bland annat att människor, föreningar och företag i kommunen ska växa i samverkan med varandra, att vi har ett tolerant, tryggt och tillgängligt samhälle, och att kommunen ska utvecklas på ett hållbart sätt. Kommunens tre övergripande mål är; Utbildning och omsorg med hög kvalitet, Ett föredöme inom hållbarhet och trygghet samt Sveriges bästa näringslivskommun. Strategin bidrar i hög grad till det andra av dessa mål. Där poängteras ökad psykisk och fysisk hälsa, jämte att det framhålls att satsa på ett rikt och omväxlande föreningsliv tillgängligt för alla, samt att värna de viktiga ideella krafterna. Att fler människor kan och vill ägna sig åt rörelse, idrott och friluftsliv bidrar också till god utbildning och omsorg, samt till att kommunen blir än mer attraktiv för företag och dess personal.

Vidare kopplar strategin till det Program för rörelse och idrott som antagits av Kultur-, fritids- och tekniknämnden.

Strategin kan komma att koppla an till lagstiftning, främst till:

- Lag om Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter (Barnkonventionen)
- Plan- och bygglagen
- Socialtjänstlagen

Andra styrdokument som kan koppla till strategin är:

- Agenda 2030 – Globala Hållbarhetsmålen
- Nationella folkhälsomål och målområden
- Strategi 2025 – Idrottsrörelsens strategidokument
- Sveriges tio nationella mål för friluftslivet
- Läroplan för grundskolan
- Läroplan för gymnasieskolan
- Läroplan för förskolan
- Översiktsplan 2.0 samt Fördjupade översiktsplaner
- Lokal Agenda för ett hållbart Falkenberg
- Fastighets- och lokalpolicy för kommunkoncernen
- Falkenbergs kommuns Priser och Avgifter
- Falkenbergs kommuns Bidragsbestämmelser - Idrott-, kultur- och fritidsområdet
- Falkenbergs kommuns Riktlinje för Idéburet offentligt partnerskap (IOP)
- Falkenbergs kommuns Riktlinje – Bidrag till satsningar på landsbygden
- Falkenbergs kommuns Tillgänglighetspolicy
- Falkenbergs kommuns Cykelstrategi
- Falkenbergs kommuns Policy om Ett hållbart arbetsliv
- Falkenbergs kommuns Program med riktlinjer för utomhuslek
- Falkenbergs kommuns Riktlinje för kommunala badplatser
- Falkenbergs kommuns Riktlinjer för hållbar bygg och anläggning
- Riktlinje avseende upplåtelse av offentlig plats i Falkenbergs kommun
- Policy för barnets rättigheter i Falkenbergs kommun

Programmet bedöms inte stå i strid med något av ovanstående styrdokument. Dock kan programmets ambitioner komma att påverka framtida revideringar och beslut i vissa av dem.

5. Ansvar och uppföljning

Strategin slår fast ett antal viljeinriktningar och strategiska insatser inom olika områden. Dessa kopplar an till Program för rörelse och idrott, och ska sedan omsättas i aktiviteter som ska leda till att ambitionen för strategin uppnås. Kultur- fritids- och teknikförvaltningen utgör, tillsammans med staben för hållbar samhällsutveckling, strategigrupp för handlingsplan och uppföljning.

Ett programråd med representanter för berörda verksamheter och aktörer svarar för att upprätta planer och planera verksamhet i enlighet med dessa. Strategigruppen svarar för att hålla ihop arbetet och för att följa upp planer och strategi. Planer gäller för två år i taget.

Indikatorer och uppföljningspunkter utarbetas i planerna och följs upp av respektive berörd nämnd och bolag.